

soudu rekursního odporovati pouze tenkrát, když soud rekursní ustanovil, že první soud má teprve po právní moci rozhodnutí tohoto vykonati nařízení soudu rekursního. Odpověděti jest na tuto otázku kladně, poněvadž nejde o případ druhého odstavce § 527 c. ř. s. Soud rekursní totiž neprohlásil, že usnesení prvního soudu spočívá na nedostatečném řízení a nenařídil v důsledku toho prvnímu soudu, by řízení doplnil a za tím účelem jednal po zákonu, pokud se týče, by strany vyslechl o tom, zdali žaloba je nepřipustná a opožděná, a by po té znova o tom rozhodl na základě doplněného řízení, nýbrž zrušil usnesení prvního soudu, prohláší-li žalobu za nepřipustnou a opožděnou, jako právně mylné a nařídil prvnímu soudu, by v důsledku toho zahájil zákonné řízení o žalobě, nehledě k použitému důvodu odmítacímu. Ve věci samé sluší přisvědčiti soudu rekursnímu, že žaloba je formálně přípustná, že tedy dlužno jednati o ní po zákonu. Není to žaloba pro zmatečnost podle § 529 c. ř. s.; žalobce nedomáhá se žalobou zrušení usnesení soudu vídeňského, nýbrž soudního rozhodnutí, že rozlučka manželství, vyslovená cizozemským soudem, jest neplatná. Žalobou lze vždy domáhati se soukromoprávního nároku — a o takový jde — před řádnými soudy, pokud právní věc není zvláštním zákonem přikázána jinému úřadu neb orgánu, kteréhož případu zde není. Okolnost, že rozlučka žalobcova manželství právoplatně vyslovil soud rakouské republiky, jejíž soudní rozsudky a usnesení jsou v Československé republice vykonatelné, nebrání tomu, by žaloba nebyla přijata na soud a by o ní nebylo po zákonu jednáno; naopak tato okolnost je základem žaloby, jejímž účelem jest odstranění právoplatnosti rozlučky, vyslovené soudem rakouským. Nejde o opětné domáhání se nároku, rozsudkem právoplatně již určeného, pročť není třeba, blíže se zabývati vývody dovolacího rekursu, týkajícími se nepřipustnosti žaloby ve věci právoplatně již rozsouzené.

Čís. 1882.

»Způsobilostí« ve smyslu § 24 vyvlastň. zák. rozumí se nejen odborná způsobilost, nýbrž i vhodnost znalce vzhledem ku všem okolnostem případu.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, R I 1170/22.)

V řízení o určení nájemného za místnosti zabrané obci J. pro českou školu v J. určil soud první stolice tři znalce vesměs z J. Rekursní soud na místo jednoho z těchto znalců ustanovil znalce Otakara M-a z Prahy. Důvody: Česká finanční prokuratura poukázala ve svém rekursu na to, že za účelem zaručení úplné nestrannosti znalce bylo by ustanoviti znalce mimo město bydličního a navrhla Otakara M-a z Prahy. Tomuto názoru jest přisvědčiti, protože jedná se o nesrovnalosti ohledně výše nájemného mezi obcí J. a zemskou správní komisí, takže jeví se býti účelným, aby aspoň jeden ze tří znalců měl bydliště mimo zmíněnou obec J. Výraz »způsobilost« použitý v § 24, odstavec třetí, zákona ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák. dlužno vyložití nejen ve smyslu odborné způsobilosti, nýbrž v rozšířeném smyslu, zdali po úvaze všech okolností případu ustanovení toho či onoho znalce je vhodno. Tomu jest skutečně tak, jak bylo již shora uvedeno, a poněvadž za znalce

navržený Otakar M. zapsán jest v seznamu vrchního zemského soudu v Praze, založeném na základě zákona ze dne 8. února 1921, čís. 59 sb. z. a n. a jinak proti němu se strany obce J. námitky vzneseny nebyly a mimo to finanční prokuratura se nabídla, že případný zvýšený náklad přivzetím znalce z obvodu zemského soudu v Praze sama ponese, bylo rekursu vyhověti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Marně brojí městská obec J. proti rozhodnutí rekursního soudu ve svém dovolacím rekursu vývody, jež nejsou s to, aby názor rekursního soudu oslabilo nebo dokonce vyvrátilo. Zcela správným jest výklad, jaký dává rekursní soud slovu »způsobilost« v § 24 zákona ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák., jehož tu obdobně jest použiti, tvrdě, že výraz tento dlužno vyložiti nejen ve smyslu odborné způsobilosti, nýbrž v rozšířeném smyslu, zdali po úvaze všech okolností případu ustanovení toho neb onoho znalce jest vhodno. Vždyť už zákonodárce sám staral se, aby byla zajištěna nestrannost znalců měrou nejvyšší tím, že listina znalců vhodných pro účely vyvlastňovací byla zhotovena bez zřetele na určitý případ vyvlastnění — původně vždy na rok, nyní na 5 let — dále tím, že soudce vybírá znalce z této listiny a konečně, že dal zákonodárce stranám právo námitek, na něž dlužno z moci úřední vzíti zřetel, zdají-li se býti soudu věrohodny. Jelikož pak finanční prokuratura má obavu, že by tato záležitost nebyla úplně nestranně posouzena, kdyby i třetím znalcem byl stavitel z obce J. samé a tuto obavu nelze bez dalšího prohlásiti za bezpodstatnou, právem vyhověl rekursní soud jejímu rekursu, ustanoviv třetím znalcem stavitele Otakara M-a z Prahy, tedy zajisté osobu stejně způsobilou, jako znalci z J., proti němuž ostatně v této příčině stěžovatelka žádných námitek v dovolacím rekursu ani nevznesla.

Čís. 1883.

Zajištění půdy drobným pachtýřům (zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Požadovací právo nemůže uplatňovati, kdo byl pouhým držitelem pozemku.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, R I 1171/22.)

Požadovací nárok drobného pachtýře byl zamítnut soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Udává-li stěžovatel sám, že on a vůbec jeho rodina pachtovné nikdy neplatili, a pak-li dále, jak z jeho celého přednesu plyne, nikdy oni pachtovní smlouvu neuzavřeli, nýbrž toliko pozemku hospodářsky užívali, majíce jej za svůj vlastní, pak ovšem nebyli pachtýři ani podpachtýři a nemohou proto vznášeti nárok požadovací, jenž toliko pachtýři a podpachtýři přísluší (§ 1 požad. zák.), nýbrž byli pouze držiteli pozemku,